

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu: Okresy warunkowe a logiki nieklasyczne		Kod ECTS:
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek: Instytut Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa WNS UG	Nazwa kierunku: FILOZOFIA	
Nazwa specjalności: -		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących): dr Rafał Urbaniak		
Liczba godzin zajęć: 30 - wykłady: - ćwiczenia: - konwersatorium: - laboratorium: - seminarium:	Liczba punktów ECTS:	
Rodzaj studiów (stacjonarne, niestacjonarne, I, II stopnia): stacjonarne, licencjat	Rok i semestr studiów: rok II, semestr letni	
Status przedmiotu: fakultatywny	Język wykładowy: język polski	
Metody dydaktyczne:	Formy i warunki zaliczenia przedmiotu: 6 krótkich „wejściówek”, każda warta 10% oceny końcowej, dłuższe kolowium końcowe warte 30% oceny końcowej, oraz aktywność na zajęciach, warta 10% oceny końcowej. Dodatkowe punkty otrzymać można będzie przygotowując referaty (15% oceny końcowej). Skala ocen: < 50% => 2 50%-64% => 3 65%-74% => 3+ 75%-84% => 4 85%-89% => 4+ 90%-100% => 5	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymaganiami wstępnymi: Zaliczenie przedmiotu LOGIKA na pierwszym roku studiów.		
Założenia i cele przedmiotu: Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawowymi logikami nieklasycznymi, zwłaszcza z perspektywy problemu warunków prawdziwości okresów warunkowych w języku potocznym oraz warunków poprawności argumentów posługujących się okresami warunkowymi.		
Treści programowe: W językach naturalnych bardzo często spotkać można struktury warunkowe, takie jak: Gdyby babcia miała wąsy, byłaby wiertarką. oraz rozumowania posługujące się okresami warunkowymi. Na przykład: Gdyby babcia miała wąsy, byłaby wiertarką. Gdyby wiertarki umiały śpiewać, śpiewałoby szanty. Zatem, gdyby babcia miała wąsy a wiertarki umiały śpiewać, babcia śpiewałoby szanty. Okresy warunkowe odgrywają kluczową rolę w komunikacji i rozumowaniach życia codziennego (jak widać z powyższych przykładów). Niestety, dosyć trudno jest znaleźć takie formalne teorie warunków prawdziwości okresów warunkowych oraz poprawności rozumowań posługujących się okresami warunkowymi, które pokrywałyby się ze wszystkimi albo przynajmniej z większością intuicji użytkowników języków naturalnych. Podczas niniejszych zajęć przyjrzymy się głównym współczesnym próbom sformułowania tychże warunków oraz skonstruowania logik pozwalających na uchwycenie rozumowań posługujących się okresami warunkowymi. Wskażemy główne ich właściwości oraz słabości z punktu widzenia formalizacji dyskursu języka naturalnego i filozofii języka. Pośród systemów które omówimy znajdują się:		

1. Klasyczny rachunek zdań.
2. Logiki modalne: podstawowe, normalne i nienormalne.
3. Logiki warunkowe i relewantne.
4. Logiki intuicjonistyczne.
5. Logiki wielowartościowe.
6. Logiki zawierania pierwszego rzędu (*first degree entailment*).
7. Logiki z dziurami i zlepkami (*gaps and gluts*).

Jeżeli chodzi o modelowanie warunków prawdziwości (aspekt semantyczny), głównym narzędziem będą różne warianty tzw. semantyk światów możliwych. Jeżeli zaś chodzi o procedury dowodowe (aspekt syntaktyczny), zamiast dosyć często spotykanej dedukcji naturalnej posługiwać będziemy się metodą tabel (*tableau*), co jest o tyle korzystne, że procedura rozstrzygnięcia (jeżeli możliwa) jest dosyć łatwa a dowody szeregu interesujących twierdzeń o tych systemach są względnie przystępne.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej:

Podręcznik podstawowy:

Priest, G. [2008] *An Introduction to Non-Classical Logic. From If to Is.*, Cambridge University Press.

Literatura dodatkowa:

Åqvist, L. [1973] „Modal Logic with subjunctive conditionals and dispositional predicates”, *Journal of Philosophical Logic*, 1-76.

Chisholm, R. [1946] „The contrary-to-fact conditional”, *Mind*, 55, 289-307.

Gabbay, D. [1972] „A General Theory of the Conditional in Terms of a Ternary Operator”, *Theoria*, 28, 97-104.

Goodman, N. [1955] *Fact, Fiction and Forecast*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Hintikka, J. [1962] *Knowledge and Belief: An Introduction to the Logic of the Two Notions*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press.

Kripke, S. [1963] „Semantical Considerations on Modal Logic”, *Acta Philosophica Fennica*, 16, 83-94.

Lewis, D. [1973] *Counterfactuals*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Nute, D. [1984] „Conditional Logic”, [w] F. a. Guenther, ed., *Handbook of Philosophical Logic* (tom II, strony 387-439). Dordrecht, Holland: Reidel Publishing Company.

Nute, D. [1975a] „Counterfactuals”, *Notre Dame Journal of Formal Logic*, 16, 476-482.

Nute, D. [1975b] „Counterfactuals and the similarity of worlds”, *Philosophy*, 72, 773-778.

Pollock, J. [1976] *Subjunctive Reasoning*. Boston: Dordrecht.

Pollock, J. L. [1987] „Defeasible Reasoning”, *Cognitive Science* **11**, 481-518.

Priest, G. [1987] *In Contradiction. A Study of the Transconsistent*, Nijhoff.

Priest, G. & Routley, R. [1983] „Introduction to Paraconsistent Logic”, *Studia Logica* **44**, 3-16.

Rescher, N. [1964] *Hypothetical Reasoning*. Studies in Logic and foundations of mathematics. Amsterdam: North-Holland.

Sellars, W. [1958] „Counterfactuals, dispositions and the causal modalities”, [w] S. a. Feigl, ed., *Minnesota Studies in the Philosophy of Science* (Tom II, strony 225-308). Minneapolis: University of Minnesota.

Stalnaker, R. [1968] „A Theory of Conditionals”, [w] N. Rescher, ed., *Studies in Logical Theory* (98-112). Oxford: Oxford University Press.